

۱۰ فرهنگ ادبیات وهنر

ضمایر [اوا]

نشان رسول

دبیر جشنواره فیلم مقاومت با خانواده ملاقلی پور دیدار کرد

زنده‌یاد رسول ملاقلی‌پور از سردمداران و فرماندهان سینمای جنگ و دفاع مقدس بود و فیلم‌هایش نقش مهم و تعیین‌کننده‌ای در شکل‌گیری و قوام سینمای جبهه و جنگ داشت. ملاقلی‌پور خیلی زود و در ۵۱ سالگی از دنیا رفت درحالی‌که هنوز می‌توانست فیلم‌های خوبی در زمینه دفاع مقدس بسازد. دبیر شانزدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم مقاومت هم در دیدار اخیر خود با خانواده زنده‌یاد رسول ملاقلی‌پور در همین زمینه تاکید کرد: هر چه زمان می‌گذرد جای خالی این سینماگردر سینمای ایران پررنگ‌تر می‌شود. آن‌طور که ستاد اطلاع‌رسانی شانزدهمین جشنواره فیلم مقاومت خبر داد، روز شنبه و در آستانه برگزاری مراسم افتتاحیه شانزدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم مقاومت مهدی عظیمی میرآبادی دبیر جشنواره، پرویز فارس‌یجانی دبیر مراسم «نشان رسول»، حسین طلاپیگی مشاور دبیر جشنواره و سیداحد میکائیل‌زاده معاون ارتباطات و اطلاع‌رسانی به منزل زنده‌یاد رسول ملاقلی‌پور رفته و با همسر او و علی ملاقلی‌پور دیدار کردند.

عظیمی میرآبادی در این دیدار با اشاره به جایگاه رسول ملاقلی‌پور در سینمای دفاع مقدس گفت: (او) فیلمسازی است برآمده از انقلاب اسلامی و سال‌های دفاع مقدس که روایت‌هایی ناب از سال‌های پراز حماسه دفاع مقدس داشت و فیلم‌هایش هنوز تازه و تاثیرگذار هستند.

علی ملاقلی‌پور، کارگردان سینما و فرزند رسول ملاقلی‌پور هم با تشکر از برگزارکنندگان شانزدهمین جشنواره فیلم مقاومت گفت: فیلمسازانی مانند رسول ملاقلی‌پور برخاسته از یک فرهنگ بودند. انقلاب اسلامی و سال‌های دفاع مقدس تاثیر زیادی در شکل‌گیری شخصیت هنری پدرم داشت. حضور در جبهه و معاشرت با افرادی مانند شهید بهروز مرادی و شهید حسن شوکت‌پور که در آثار او نشانه‌های پررنگی از آنهاست، شخصیت او را

شکل داد. او ادامه داد: در کنار پدرم چهره‌های تاثیرگذار دیگری هم در سینمای دفاع مقدس حضور داشتند که بعضی از آنها هنوز هم فیلم می‌سازند، تولى تکرارنشدنی‌که بررسی‌تولى و بلوغ آنها در سینمای ایران ضروری است. مراسم «نشان رسول» اتفاق مبارکی است که زمینه تحلیل این سینما و چهره‌های شاخص آن را فراهم می‌کند.

امروز در آیین افتتاحیه شانزدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم مقاومت، نخستین جایزه «نشان رسول» به به سینماگر خلاق اهدا می‌شود.

اجرای نمایش بزرگ «محشر»

نمایش بزرگ «محشر» به مدت ۲۰ شب در دو نوبت در پارکینگ بزرگ پارک ارم اجرا خواهد شد. این نمایش طرحی از موسسه محرم است و توسط موسسه مهنا روی صحنه می‌رود. «محشر» اثری به سفارش سازمان اوج، تهیه‌کنندگی علیرضا کوهفر و کارگردانی صادق فتحاحی است. این نمایش با بیش از ۱۵۰ بازیگر هر شب در ساعت‌های ۱۹ و ۳۰ دقیقه و ۲۱ و ۳۰ دقیقه اجرا می‌شود. / جام‌جم دلی

تولید بازی «سیمرغ»

بازی کارتی «سیمرغ» با اقتباس از منطق الطیر عطار نیشابوری طراحی وآماده تولید در کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان شده‌است. طراحی این بازی را آیدین مهدیزاده به‌عهده داشت. در این سرگرمی تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی و مهارت‌های راهبردی به چالش کشیده می‌شود. در این بازی دو نفره، بازیکنان سعی می‌کنند با چیدن کارت‌هایی‌که به‌صورت تصادفی از دسته کارت‌ها برمی‌دارند، ردیف‌های بیشتری را سازند تا از ارتفاع ردیف‌های خود را بیشتر کنند. / جام‌جم دلی

خاطرات حاج حسین یکتا در کتاب «مربع‌های قرمز»

روایتی است از یاد و احوالات دوستان شهیدش

چانه‌گرمی‌های شیرین یکتا

حاج حسین یکتا متولد قم است؛ فرماندهی قرارگاه خاتم‌الاوصیا در سال‌های دفاع مقدس، دبیری ستاد مرکزی راهیان نور و روایت‌های جبهه او را به یکی از شخصیت‌های مطرح دوران جنگ تحمیلی بدل کرده است. کتاب خاطرات او با نام «مربع‌های قرمز» سال ۱۳۹۷ در دسترس علاقه‌مندان قرار گرفت. کتابی که دیر منتشر شده بود، اما خیلی زود مورد استقبال قرار گرفت و به چاپ یازدهم رسید.

مربع‌های قرمز را انتشارات شهید کاظمی منتشر کرده که مجموعه قابل اعتنایی از خاطرات رزمندگان جنگ تحمیلی را به بازار کتاب ارائه کرده است. تدوین و نگارش آن برعهده زینب عرفانیان بوده که پیش از این، دو کتاب دیگر از خاطرات رزمندگان را تدوین کرده است و البته رهبر انقلاب هم بر این کتاب تقریظ جالبی نوشته که توصیفات صمیمانه‌ای دارد. این کتاب بر مبنای تعهد بین راوی و نویسنده، اگرچه خاطرات حاج حسین یکتا را در برمی‌گیرد، اما یادواره مکتوب تعدادی از شهدای جنگ تحمیلی است.

از زندگی حاج حسین یکتا ارائه می‌کند و رفت و برگشت‌هایی در زمان دارد؛ گاهی خاطره‌ای از ۲۰سالگی حاج حسین را کنار ماجراجویی از یک سالگی او قرار داده و تعلیق ایجاد کرده است. گاهی برای آن‌که خاطرات مستند باشد و احتمالاً گردی از زمان رویش را نپوشانده باشد، با هم‌زمان حاج حسین مشورت می‌شد و در نهایت به حاج احمد فتوحی مراجعه کردند که حافظه بسیار خوبی دارد و به گفته عرفانیان حتی به یاد دارد مثلاً در روز دوم عملیات بدر، ناهار چه خورده‌اند.

حاج حسین یکتا یکی از چشم‌هایش را در والفجر از دست داده و طبیعی است بخشی از خاطرات کتاب درباره همین عملیات باشد، اما جالب است بدانید خاطراتی از عملیات بدر انیز می‌توان در این کتاب خواند که معنای نام کتاب را روشن می‌کند و کلید درک مربع‌های قرمز است.

صحبت کنند. یکتا، جلسه اول با حجم زیادی از عکس‌ها آمده بود و دوستان شهیدش را به عرفانیان معرفی کرد. همانجا بود که هر دو به این نتیجه رسیدند کتاب خاطرات حاج حسین قرار است درباره دوستان شهید او باشد. سه‌سال بعد کتاب مربع‌های قرمز برای انتشار آماده شده بود.

در این سه سال، بیش از ۱۴ ساعت از خاطرات حاج حسین ضبط شد. زینب عرفانیان به مناطق ذکر شده در خاطرات حاج حسین سر زد و هم‌زمان به مصاحبه پرداخت. فضا سازی، برش، طرح داستان و ویرایش کتاب را به همراه حاج حسین انجام می‌داد و خاطره به خاطره پیش می‌رفتند.

در نهایت متن کتاب ۱۴بار بازخوانی و بازنویسی شد و بعد از یک بازخوانی مفصل در ۴روز پیاپی متن کتاب به تاریخ ۱۱فروردین سال ۱۳۹۷ نهایی شد. کتابی که روایتی غیرخطی

با حاج حسین یکتا از «مربع‌های قرمز» حرف زده‌ایم، کتابی که می‌توان آن را شناسنامه مهمی برای ۸ سال جنگ تحمیلی دانست

گفتن از شهدا، رزق آسمانی است

و قلب هم آماده پذیرش آنچه باید نخواهد شد، بنابراین اولین نکته این است که حتماً تا زمان نگارش کتاب آمادگی لازم را از نظرشان نداشته‌ام، اما نکته مهم دیگر این است که بسیار درگیر کارهای اجرایی بودم و کمتر فرصت انجام این کار را داشتم، کلیپ‌ها و صوت‌های روایتگری‌ام همه جا پخش می‌شد و فکر می‌کردم کار درستی را انجام می‌دهم و اصراری نیست بر این‌که حتماً مکتوب شود، تا این‌که شنیدم حضرت آقا گفتند جنگ يك زمنده تمام نمی‌شود تا این‌که خاطراتش را بنویسد. «بنویسد» تا «روایت‌کند» و «بگوید» فرق می‌کند. پس احساس مسؤولیت کردم بالاخره عزم جزم کردم و کار پیش رفت.

آنهاطور که شنیده‌ایم مکتوب کردن خاطرات‌تان را چندباری آغاز کرده و متوقف کرده‌اید، تا این‌که بالاخره آن را با همراهی خانم زینب عرفانیان به نتیجه رساندید. در این باره هم توضیح دهید.

برای شهدا گفتن، نوشتن و شنیدن يك رزق آسمانی و توفیق شهدایی است. به خاطر همین از اول هم توکل

حاج حسین یکتا را راهیان نور رفته‌ها خوب می‌شناسند، روایتگری که عمری را در جبهه گذرانده و سال‌های پس از آن را در اردوی راهیان نور راوی جنگ برای مردم و به‌خصوص نسل جوان بوده است. از خاطرات او به‌تازگی «مربع‌های قرمز» منتشر شد، کتابی که شنبه‌شب تقریظ رهبری بر آن هم رونمایی شد و ما را بر آن داشت تا سراغش برویم و بخوایم درباره انگیزه بیان خاطراتش و نگاهی که به شهدا و مقوله جنگ دارد، برایشان حرف بزنند.

از شیرینی همین مصاحبه می‌توانید مطمئن شوید کتاب خاطرات او آن قدر جذاب هست که بتواند به یکی از تجربیات جذاب کتابخوانی‌تان بدل شود.

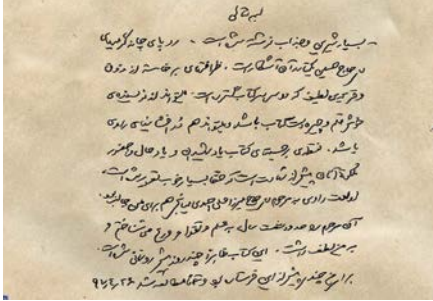
سه دهه از سال‌های حضور شما در جبهه‌های جنگ می‌گذرد، چرا این همه سال طول کشید تا خاطرات‌تان مکتوب شود؟

اول این‌که معتقدم تا شهدا نخواهند زبان آدم براهشان باز نمی‌شود، گوش آدم شنوای حرف‌های‌شان نمی‌شود

زینب مرتضایی‌فر دبیر فرهنگ و هنر

تقریظ رهبرانقلاب بر کتاب

بسمه‌تعالی- بسیار شیرین و جذاب نوشته شده است. ردپای چانه‌گرمی‌های آقای حاج حسین یکتا در آن آشکار است. طرافت‌های برخاسته از ذوق و قریحه لطیف‌که در سراسر کتاب گسترده است، می‌تواند از نویسنده خوش قلم و چیره‌دست کتاب باشد و می‌تواند هم دُرافشانی‌های راوی باشد. نقطه برجسته کتاب، یاد شهیدان و یاد حال و حضور ملکوتی آنان پیش از شهادت است که حقاً بسیار خوب تصویر شده است. ارادت راوی به مرحوم آقای حاج‌میرزا علی احمدی‌میانی هم برای من جالب بود. آن مرحوم را حدود ۶۰ سال به علم و تقوا و ورع می‌شناختم و به من لطف داشت. این کتاب ظاهراً چند روز پیش رونمایی شده است. برای من جندی پیش از این فرستاده بود و تماماً مطالعه شد.

واقعه

آخرین روز تابستان و خالق یک موسیقی پاییزی

ادامه از صفحه ۹

یاحقی هم مانند زنده‌یاد همایون خرم، شادگردی ابوالحسن صبا و همچنین شادگردی مرتضی محجوبی و علی اکبر شهنازی که از بزرگان موسیقی ایران هستند را هم کرده بود. او از ۹۰سالگی در رادیو نوزنگی کرد و نخستین آهنگ او برای غلامحسین بنان در برنامه گل‌های رنگارنگ بود به نام «ای امید دل من کجایی» اجرا شد. نکته مهم دیگر درباره یاحقی این است که از بزرگ‌ترین بداهه‌نوازان موسیقی ایرانی است و در این عرصه نامش در کنار جلیل شهناز و حسن کسایی قرار می‌گیرد.

از تاثیرپذیرفتگان ساز یاحقی می‌توان به سیاوش زندگانی، مجتبی میرزاده و اسد... ملک و صدرا فلاحی اشاره کرد. یکی از به یادماندنی‌ترین آثار یاحقی قطعه «پیداد زمان» یا به قول ما «به رهی دیدم برگ خزان» است، اثری که بارها مورد بازخوانی و بازسازی هم قرار گرفته و شنیدنش در روزی که یک قدم با آمدن پاییز بیشتر فاصله نداریم، می‌تواند تجربه شیرینی باشد. شعر این اثر ماندگار را زنده‌یاد بیژن ترقی سروده است.

ماجرای ساخته شدن این تصنیف ماندگار هم جالب است. يك غروب پاییز ترقی و یاحقی به یکی از روستاهای خارج از تهران می‌رفتند. یاحقی در حال رانندگی بود و ترقی کنار او نشسته بود. در آن لحظه بادی می‌وزد و برگ خشکی از درخت می‌افتد و به برگ پاک‌کن ماشین گیر می‌کند. صدای خش خش برگ زیر باران پاییزی شعری را به ذهن بیژن ترقی می‌آورد و او در همان حال زمزمه می‌کند «به رهی دیدم برگ خزان ... افتاده ز پیداد زمان...» و در همین حال یاحقی این شعر را با ملودی معروفش زمزمه می‌کند و ساختن این قطعه ماندگار با یک اتفاق و همراهی ساده شکل می‌گیرد.

کردم به خدا و خودشان که شما زبان ما را باز کنید تا آنچه که لازم است و باید به رشته تحریر دربیاید و نتیجه کار چیزی شود که به درد نسل امروز بخورد. با چند نفر کار را شروع کرده بودم و وقتی کمی پیش رفته بود، می‌دیدم نتیجه آن چیزی که می‌خواهم نیست، پس متوقفش می‌کردم. تا این‌که کتاب «رسول مولتان» را که خواندم، دیدم قلم نویسنده شبیه به همان چیزی است که من می‌خواهم، بعد از رونمایی کتاب با خانم عرفانیان صحبت کردم و حرف‌های ایشان هم برابم جالب بود. گفتند که چند ماه قبل‌تر پای روایتگری من در اردوی راهیان نور در شلمچه بودند و از شهدا این توفیق را خواسته بودند که کتابی درباره‌شان بنویسند. خلاصه که ما و ایشان با يك عنایت و هدایت از سوی شهدا هم مسیر شدیم و رفیقیم پای کار نویسنده‌گی این کتاب.

شما روایتگری را تجربه کرده‌اید و بانفس این اتفاق مهم آشناییید، چرا خودتان دست به قلم نشدید و شخصاکتاب را نوشتید؟

روایتگری و نویسندگی با هم فرق دارند، با جوان‌ها حرف می‌زنیم و برایشان از شهدای دست‌یافتنی حرف می‌زنیم، امکانات دیداری و شنیداری هم داریم که این تعامل بیشتر و بهتری ایجاد می‌کند میان من و مخاطب، در نوشتار بحث جداسدت و تخصصی جداگانه می‌طلبد تا کار لقمه زیبایی شود از رزق آسمانی شهدا که برای جوان‌ها کلاو من طبیات شود و انجام دهند

عدد دوم

تمدید مهلت جایزه «کتاب سال»

مهلت ارسال آثار به سی‌وهشتمین دوره جایزه «کتاب سال جمهوری اسلامی ایران» تا ۲۰ مهرماه تمدید شد. سی‌وهشتمین دوره کتاب سال باهدف حمایت و تشویق مؤلفان، مترجمان، مصححان و ناشران سراسر کشور و ارتقای فرهنگ جامعه اسلامی ایران، حفظ استقلال و هویت فرهنگی برگزار می‌شود. دبیرخانه این جایزه از ناشران، پدیدآورندگان، مترجمان و مصححان دعوت می‌کند با ثبت‌نام در تارنمای اینترنتی www.ketabsal.ir کتاب یا کتاب‌های پیشنهادی خود را تا ۲۰ مهر به دبیرخانه کتاب سال ارسال کنند. / ایسنا

عکس [قاب]

فونیکس بدمن ۵۰ میلیون دلاری!

«ژوکر» صاحب ۲ دنباله می‌شود

که یکی از تهیه‌کنندگان نسخه اصلی است، موافقتش با پرداخت رقم پیشنهادی فونیکس را اعلام کرده و حالا نوبت مدیران برادران وارنر است که پاسخ مثبت به خواسته بازیگر بدهند. البته برای رسانه‌های گروهی مشخص نیست که فونیکس برای هر دو قسمت دوم و سوم ژوکر ۵۰ میلیون دلار می‌خواهد یا برای هر قسمت چنین دستمزدی را طلب کرده است. انتشار خبر مذاکرات بازیگر با برادران وارنر حداقل

اگر همه چیز آن‌طور که

واکین فونیکس می‌خواهد پیش برود، او برای بازی در دو قسمت بعدی «ژوکر» ۵۰ میلیون دلار دستمزد خواهد گرفت. در این روزهای کرونایی، مدیران شرکت برادران وارنر و برادلی کوپر مشغول مذاکره با بازیگر هستند تا قرارداد بازی در دو قسمت دیگر این اکشن سیاه‌کمیک استرپیی را امضا کنند. کوپر

کیکاووس زبیری

جام‌جم

این نکته مهم را مشخص کرد که قسمت‌های بعدی اکشن موفق و پرربنبده تاد فیلیپس دنباله‌هایی خواهد داشت و تماشاگران سینما دوباره فونیکس را در نقش آرژور فلک / ژوکر خواهند دید. منابع نزدیک به برادران وارنر می‌گویند این دو فیلم طی چهار سال آینده ساخته خواهند شد و هنوز معلوم نیست تاد فیلیپس، کارگردان هر دوی آنها خواهد بود یا نه. البته همین منابع به این نکته مهم اشاره می‌کنند که همه چیز فعلاً در مرحله ابتدایی قرار دارد و هنوز فیلمنامه‌ای هم آماده فیلمبرداری نشده است! یک منبع که نخواست نامش فاش شود، به رسانه‌ها چنین گفته است: «البته باید مطمئن بود که این فیلم‌ها ساخته می‌شوند. مذاکراتی جدی در پشت پرده بین تهیه‌کنندگان فیلم و